

Monografija Malvazije istarske bijele

Uvod

Za istarsko-kvarnerski vinogradarski rajon, a posebno za uže područje Istre, Malvazija istarska b. predstavlja glavnu sortu sortimenta za bijela vina. Radi njene današnje raširenosti i privredno-tehnološke vrijednosti, zaslužuje temeljitu i detaljnu ampelografsku obradu, koja ima poslužiti kao prilog ampelografskim istraživanjima, a s druge strane vinogradarskim stručnjacima i vinogradarima kao osnova za što bolje upoznavanje uporabne vrijednosti, te njenih zahtjeva na tlo, položaj, klimu i ampelotehniku.

Ampelografska obrada izrađena je po planu i metodici kako slijedi:

- I. naziv sorte (ime i sinonimi),
- II. povjesni podaci,
- III. mjesta i opseg uzgoja,
- IV. botanički opis,
- V. fenološka opažanja,
- VI. karakteristike i osobine sorte,
- VII. iskorištenje.

I. Naziv sorte (ime i sinonimi)

Malvazija istarska b. (Malvasia d'Istria, Malvasia bianca, Malvazija). Spomenuti sinonimi susreću se na čitavu istarskom poluotoku. Često vinogradari jednog sela upotrebljavaju sve spomenute sinonime.

II. Povjesni podaci

Malvazija istarska b. prenijeta je iz Italije i djelomično razmnožena na području Istre prilikom prve obnove iza filokserne zaraze. To potvrđuju dotrajali nasadi, koji su krčeni u razdoblju od godine 1945. do 1950., a i postojeći nasadi stari 50—60 godina. Međutim, areal raširenosti tog razdoblja bio je dosta malen. Vrlo dobre osobine ove sorte uvjetovale su, da se u razdoblju brze obnove i širenja vinogradarstva Istre neposredno iza svršetka I. svjetskog rata, areal raširenosti povećala toliko, da već tada postaje glavna sorta ili nosilac sortimenta za bijela vina.

Prema do sada objelodanjenim ampelografskim radovima, zapisima i bilješkama (Rovasenda, Molon, Marzotto, Marescalchi, Bulić) poznato je, da postoji velik broj sorata pod nazivom — Malvazije. To, i

velik broj sinonima otežava determiniranje. Prema ampelografu Marzottu u familiji Malvazija ima muškatnih i t. zv. »pravih« Malvazija. U muškatne Malvazije spadale bi: **Malvasia bianca di Piemonte**, **Malvasia nera**, dok u t. zv. prave Malvazije, s više ili manje razvijenom svojstvenom aromom spadaju: **Malvasia bianca di Trani**, **Malvasia di Treviso**, **Malvasia Fuhrman**, **Malvasia di Toscana**, **Malvasia bianca di Candia**.

Molon spominje još: **Malvasia bianca della Drôme**, **Malvasia di Lipari**, **Malvasia lunga**, **Malvasia verde**, **Malvasia weiss**.

Bulić opisuje Malvaziju dubrovačku bijelu.

Vlastitim istraživanjima utvrđeno je da Malvazija istarska b. ima vrlo značajnih botaničkih i uporabnih sličnosti jedino s Malvasia bianca di Trani. Botaničke osobine i uporabna vrijednost ostalih spomenutih Malvazija — potpuno su oprečne i različite u odnosu na osobine Malvazije istarske b., pa ih radi toga i napominjemo:

1. Malvazija istarska b. ne pripada grupi t. zv. muškatnih Malvazija, pa prema tome nema nikakve sličnosti s Malvasia bianca di Piemonte, a još manje s Malvasia nera, koja po boji bobice ide u grupu crnih sorata.

2. Malvasia bianca di Trani (po opisu Marzotta) ima dosta botaničkih sličnosti, ali Marzotto konsekvantno spominje peterodjelan list, otpornost u cvatnji, jaku i prema tome izdržljivu peteljku grozda i lijep izgled grozda — što po našem opisu ne odgovara.

Međutim, ampelografski opis Malvasie bianche di Trani po Molonu, ima vrlo velike sličnosti s vlastitim botaničkim opisom — izuzev i veličine grozda, koji je po Molonu vrlo velik, često olučasto savijen, dok je prema vlastitim opažanjima kod Malvazije istarske b. srednje veličine, vrlo rijetko olučasto savijen. Međutim, spomenuta razlika može biti uvjetovana ekološkim, agrotehničkim i ampelotehničkim uvjetima uzgoja.

3. Malvasia bianca di Treviso (po Marzotto) ima srednji do malen, okrugao list, izdužen grozd, jaku peteljku, sok — mesnat, a upotrebljava se prvenstveno kao stolna sorta, »koja se dobro čuva«, što je kod Malvazije istarske b. sve potpuno oprečno.

4. Malvasia Fuhrman (po Marzotto) ima vrlo velik list, jakog tkiva, dok je po opisu Molona naličje lista pusteno — ali su ostale botaničke osobine i jednog i drugog ampelografa dosta slične s osobinama Malvasia bianca di Trani — pa prema tome i s osobinama Malvazije istarske b.

5. Malvasia di Toscana (po Marzotto) odnosno Malvasia lunga (po Molonu) odlikuju se redovitom i obilnom rodnošću, ali im je grozd vrlo dug, krilat i — rastresit — što nije slučaj kod Malvazije istarske b.

6. Malvasia bianca di Candia (Malvasia bianca) po opisu Molona ima boju rozge tamno-crvenu, a rodnost nije redovita, niti zadovoljavajuće kvalitete. Te karakteristike nemaju sličnosti sa sortom, koju opisujemo.

7. *Malvasia bianca della Drôme*. Ampelografski opis po Molonu nije dovoljno iscrpan da bi se moglo upoređivati.

8. *Malvasia bianca di Lipari* po opisu Molona odlikuje se slabim rastom, tankom rozgom, malenim listom, rastresitim grozdom, sazrijevanjem u III. razdoblju, što ne odgovara osobinama Malvazije istarske b.

9. *Malvasia verde* — prema opisu Pulliata nema sličnosti s Malvazijom istarskom b.

10. *Malvasia Weiss* (*Malvasia del Carso?*), koja se uzgaja u okolini Gorice, unatoč oskudnom botaničkom opisu ima izvjesnih sličnosti s Malvazijom istarskom b. (Krhka peteljka grozda.)

11. Malvazija dubrovačka bijela — prema Buliću nema nikakvih botaničkih sličnosti s Malvazijom istarskom b.

12. Od crnih Malvazija spominje se: *Malvasia nera di Bari*, *Malvasia nera di Candia*, *Malvasia nera Rovasenda*, *Malvasia rossa del Po*.

Proučavanjem povijesnih podataka i upoređivanjem do sada opisanih suodlika iz brojne familije Malvazija, može se tvrditi da Malvazija istarska bijela ima najviše botaničkih i uporabnih sličnosti s *Malvasia bianca di Trani*. Uočene botaničke i uporabne razlike rezultat su ekoloških, agrotehničkih i ampelotehničkih utjecaja.

III. Mjesta i opseg uzgoja

Izvorna područja raznih suodlika Malvazije su Epir, Kreta, Samos i Cipar, od kuda su se prenijele u susjednu Italiju, a iz Italije k nama u Istru.

Malvazije s velikim brojem suodlika i mnoštvom sinonima raširene su više — manje po svim talijanskim vinogorjima, a posebno u Sardiniji, okolini Rima, provinciji Toscani, nadalje na području Verona — Treviso — Conegliano, i manje u goričkom vinogorju.

Malvazija istarska b. jedna je od rijetkih sorata, koja je sebi prokrčila put i zauzela prvo mjesto u svim podrajonima istarsko-kvarnerskog područja. Tako je danas Malvazija istarska b. u Istri rasprostranjena kako slijedi:

a) u jugozapadnom obalnom vinogradarskom podrajonu Istre (Pula, Vodnjon, Rovinj, Poreč, Višnjan) — 80% od bijelih sorata,

b) u sjeverozapadnom vinogradarskom podrajonu Istre (Novigrad, Umag, Buje) — 70% od bijelih sorata,

c) u centralnom vinogradarskom podrajonu Istre (Pazin, Motovun, Buzet) — 35% od bijelih sorata,

d) u istočnom obalnom vinogradarskom podrajonu Istre (Labin, Brseč, Opatija) — 40% od bijelih sorata.

IV. Botanički opis Malvazije istarske b.

Botanički opis izvršen je u pokusnom nasadu M. i b. na čokotu pod oznakom 25/11 na Ekonomiji Srednje poljoprivredne škole Poreč.

Stablo: rast — snažan
jačina — jako
razvoj — uspravan

- kora — odlupljuje se dosta teško u debljim nejednakim tra-
kama
- Rozga: rozga — jaka, pružena, s malo vitica
duljina — vrlo duga
kora — uzdužno gusto izbrazdana
zglobovi — malo istaknuti
boja — boje lješnjaka, na koljencima nešto tamnija s jako
izraženom zelenom dijafragmom i u stadiju dozrelosti
drva
debljina — vrlo debela na istarskom načinu uzgoja
članci — srednje dugi
pupovi — deblji, čunjasti, šiljati, glatki, dosta istaknuti
- Mladice: kretanje — dosta kasno
oblik — uspravan, vršci glatki, svijetlo zelenkasti, rijetko
maljav, kratki, zupci listića malo razviti
boja vršaka — svijetlozelenkasta, okrajci listića zelenkasto-
bjelkasti
vitice — srednje duge do kratke, slabo razvite, tanke
- Cvijet: doba cvatnje — dosta kasno
otpornost u cvatu — slaba
opis cvijeta — normalan
- List: veličina — srednje velik do velik
oblik — opći dojam okruglast, ali često širi nego duži, dosta
neujednačen
jačina — dosta tanak, mekan
lice — potpuno glatko, sjajno, vrlo često žljebasto s jače
zavinutim okrajcima plojke prema gore
boja — svjetlijezelena, a boja u jesen rdasto tamnosmeđa
naličje — potpuno glatko s jedva primjetljivim dlačicama u
uglovima nervature
donji urez — uvijek otvoren, oblik slova »U«
postrani urezi — jako nepravilni, najčešće slabo izraženi,
ali kadšto jedan gornji postrani urez uočljivo jače ure-
zan i preklopljen, donji urezi najčešće vrlo slabo izraženi
dijelovi plojke — dosta neujednačeni, srednji dio najčešće
manji, zupci dosta duboki, oštri
rebra — na naličju reljefna, potpuno zelena, glatka
peteljka — srednje debljine i dužine, crvenkastordasto obo-
jena, glatka, prijelaz u nervaturu zelen
opadanje — vrlo kasno
- Plod: razno — jako žljebasti, presavijeni dijelovi plojke
grozd — srednji, ujednačen
gustoća — dosta gust
oblik — valjkast, jednostavan s lagano proširenim gornjim
dijelom
peteljka — srednja do duža, glatka, sa zglobom, lagano
rdasta, na bazi zdrvenjela, sugrozdici često plodan, vrlo
krhka i lomljiva
stapčice — dosta duge, tanke, neobojene

Bobica: oblik bobica — okrugle do okruglaste, srednje ujednačene
boja — osnovna svijetložuta, na sunčanoj strani izrazito
ljubičasto mrljasta s nepravilnim mrljama
meso — praskavo bijelo

Malvazija istarska b.

(Orig. Greta Turković)

aroma — potsjeća na aromu Sauvignona
kožica — tanka, ali dosta otporna, slabije oprášena, s lju-
bičastim mrljama
sok — sladak
sjemenke — 1—2.

V. Fenološka opažanja

Uvjeti opažanja

a) Mjesto opažanja

Fenološka opažanja izvršena su u razdoblju od 1950.-1955. godine u Poreču (Istra) na pokusnom nasadu Malvazije ist. b. — vlasništvo Ekonomije Srednje poljoprivredne škole. Mjesto Poreč smješteno je na 45° 14' sjeverne širine i 13° 34' istočne dužine. Položaj pokusnog nasada blago je nagnut k zapadu, na nadmorskoj visini od prosječno 15 metara, u neposrednoj blizini mora.

b) Klima

Srednja 30-godišnja temperatura iznosi 14,39°C, i to kako slijedi:

Godišnje doba	Mjeseci	Temperatura
Proljeće	III., IV., V.	13,13°C
Ljeto	VI., VII., VIII.	23,43°C
Jesen	IX., X., XI.	15,52°C
Zima	XII., I., II.	5,50°C

Srednja godišnja temperatura, siječnja kao najhladnijeg mjeseca iznosi +4,83°C, a najtoplijeg mjeseca u godini srpnja 24,37°C. Prema tome amplituda iznosi 19,54°C.

Apsolutni 30-godišnji minimum zabilježen je u veljači 1932. godine sa -14°C, a apsolutni 30-godišnji maksimum u srpnju 1948. godine sa +37°C.

Srednje godišnje oborine u razdoblju od 1923. do zaključno 1952. godine iznose 823,24 mm, i to kako slijedi:

Godišnje doba	Mjeseci	Kiša u mm
Proljeće	III., IV., V.	179,03
Ljeto	VI., VII., VIII.	269,51
Jesen	IX., X., XI.	292,63
Zima	XII., I., II.	182,07

Apsolutni 30-godišnji mjesečni minimumi oborina otpadaju na II., III. i IV. (veljača god. 1949. bio je bez oborina), a apsolutni maksimumi otpadaju na jesenske mjesece. Tokom pojedinih ljetnih mjeseci padne prosječno 53—61 mm oborina.

Prosječni maksimum relativne vlage od 81% obično dolazi u studenom, a minimum vlage od 62% u srpnju.

Snježnih dana prosječno 5,7 godišnje. Otapanje snijega vrlo brzo.

Vjetrovi poreštine jesu: maistral, burin, bura i jugo. U obalnom području poreštine nema praktički »mirnih dana« — bez vjetra. Tokom godine dominiraju jugoistočni (Se = 21,9%) i zapadnjak W = 17,9%) — t. j. vjetrovi II. i III. kvadranta. Nadalje imamo zimske i jesenske maksimume vjetrova drugog kvadranta (Smjer SE) i vjetrova III. i IV. kvadranta tokom proljeća i ljeta.

U ljetnom periodu dolazi nevrijeme s tučom i vjetrovima IV. kvadranta. Frekvencija tuče naročito je velika od VI. do IX. mjeseca. Kroz razdoblje od 21 godinu bilo je ukupno 17 dana s tučom.

c) Vegetativne pojave

Kretanje je, s obzirom na jači utjecaj mediteranske klime u poreštini vrlo kasno, a u 5-godišnjem prosjeku 25. IV.

Cvatnja 5 god. prosjeka dolazi od 10. VI. do 25. VI. Malvazija istarska b. je u cvatnji osjetljiva. Osjetljivost ne dolazi od građe cvijeta, koji je pravilan i normalan — već od svojstvenog joj snažnog rasta, koji nije usklađen s uobičajenim načinom uzgoja i reza. Nizak do srednje visok uzgoj malog opterećenja rodnosću, s rezom na jedan kraći lucanj bez reznika, uvjetuje jak pritisak vode u vegetacione vrškove i time snažan porast. Ukoliko se na spomenutom načinu uzgoja i reza neposredno prije cvatnje ne izvrši pinciranje (uobičajeno 2 lista iznad gornjeg grozda) — redovito dolazi do osipanja i time do osjetnog gubitka uroda. Početak šare 20. VIII.

Dozrijevanje grožđa u 5-godišnjem prosjeku od 20. rujna do 5. listopada, pa je prema tome po dozrijevanju sorte između III. i IV. razdoblja.

Opadanje lišća od 9. XI. do 14. XI.

VI. Karakteristike i osobine kulture

1. Način uzgoja i reza

U tipičnim i najvažnijim vinogradarskim područjima Istre sa centrima u Poreču — Umagu — Bujama, uobičajen je kod svih sorata pa tako i kod M. i. b. istarski uzgoj, koji se odlikuje niskim stablom (koje se uzgojem postepeno povećava), i rezom na **jedan kraći lucanj** bez prigojnog reznika. Prilikom vezivanja lucnjeva na žicu — lucanj se jače savije iznad prvog ili najviše drugog pravog pupa. Takvo savijanje uvjetuje bujniji porast mladice iz prvog, odnosno drugog pupa, koja se u vegetaciji privezuje uz kolac (trstiku) — *Arundo donax*, okomito, da bi se polovicom VII. mjeseca mladica savila vodoravno uz gornju žicu. Ta mladica, koja služi za lucanj u narednoj godini, ne pincira se niti vršika. Ostale mladice iz lucnja pinciraju se prije cvatnje na dva lista iznad gornjeg grozda, da bi se po porastu vršnih zaperkovih pupova izvelo drugo pinciranje (sada zaperaka), tako da ustvari nad grozdom ostaju u svemu 4 lista.

Jedina dobra strana ovog načina uzgoja i reza sastoji se u tome, što su istarski vinogradari dugogodišnjim iskustvom i praksom stekli izvrsnu vještinu kod gajenja i njege tako uzgojenih nasada.

Loša strana ovog načina uzgoja sastoji se u tome što se:

a) ne može vršiti kombinirano opterećenje u zavisnosti sa svojstvenom bujnošću sorte i prvorazrednim vinogradarskim prilikama proizvodnog područja. To uvjetuje niske prosječne urode po jedinici površine.

b) stablo čokota relativno se naglo povisuje, a naročito kad prvi ili druga pup ne krene — pa je potrebno snižavanje čokota.

c) pretjerano oštro pinciranje (dva lista iznad gornjeg grozda) kao i uslanjanje zaperaka i donjeg lišća — ogoljuje čokot, što ima za posljedicu nižu količinu šećera od moguće, radi umanjenja asimilacione površine lišća. Osim toga grožđe je izloženo tuči i paležu.

Bujnost sorte na spomenutom načinu uzgoja izrazito je jaka i snažna, no ta se životna snaga većim opterećenjem rodnom drvom srazmjerno smanjuje i normalizira.

2. Rodnost

M. i. b. ide u grupu visoko-rodnih sorata a ukoliko se agrotehnički i ampelotehnički zahvati na uobičajenom načinu uzgoja i reza pravodobno i kvalitetno izvrše, rodnost je redovita i obilna. Zakašnjelo prvo pinciranje ili kišovito vrijeme u doba cvatnje snizuje urode.

Od god. 1952. do zaključno 1956. godine izvršena su opažanja na pokusnom nasadu M. i. b. u površini 1 ha, koji je zasađen god. 1947. na razmaku $2 \times 0,8$ m. Nasad je podignut na podlozi Berlandieri x Riparia 420 A.

Svrha opažanja bila je utvrditi, kako povećano opterećenje djeluje na redovitost, količinu i kakvoću uroda u upoređenju s uobičajenim istarskim načinom uzgoja i reza.

Prosječni podaci berbe u pokusnom nasadu Malvazije istarske b. (Ekonomije S. P. š. Poreč) za razdoblje 1952. do zaključno 1956. god.

	Srednje povišeni uzgoj (0,8 m sta- blo) — rez na 1 duži lucanj i 1 reznik. Razmak sadnje $2 \times 0,8$ m	Srednje povišeni uzgoj (0,8 m sta- blo — rez na 2 lucnja. Razmak isti	Niski uzgoj — rez Guyot. Razmak isti	Istarski uzgoj sta- blo 0,4 m. Rez na 1 kraći lucanj bez reznika. Razmak isti.
Broj čokota u ispitivanju	1.432	377	1.799	1.752
Urod ukupno — kg	2.004	754	2.518	1.811
Urod po čokotu — kg	1,40	2	1,40	1,05
Grozdova — ukupno	15.465	5.617	17.630	14.145
Prosječni broj grozdova po čokotu	10,80	14,90	9,80	8,20
Prosje. težina grozdova — dkg	13,20	13,60	14,20	12,40
% šećera po Klosterneuburgu	19	19,40	19,70	19,90
%o kiseline	6,8	7,20	6,90	6,70
Urod u kg proračunat na 1 ha	8.750	12.500	8.750	6.562

Napomena: u 1954. godini urod grožđa smanjen je od tuče za 40%, čime su opći prosjeci uroda srazmjerno time smanjeni. Godina 1955. nije uzeta u obradu, jer je bila ekstremno loša (štete od tuče iznad 80%). Kroz 5 godina zabilježene su štete od krađe grožđa na 1725 čokota »istarskog uzgoja« — prosječno oko 10% — tako da bi prosječni urod proračunat na hektar kod tog uzgoja iznosio 7.218 kg.

Po rezultatima opažanja i praktičnom iskustvu može se zaključiti:

1. Da su prosječni urodi po čokotu i hektaru kod danas uobičajenog »Istarskog uzgoja« — najniži, a što je i razumljivo s obzirom na najmanje opterećenje rodnošću. Povećanjem uroda ne snizuje se srazmjerno šećer, ako se uvaži da se ima primjenjivati suvremena agrotehnika.

2. Malvazija istarska b. s obzirom na svojstvenu jačinu rasta (bujnost) — traži uzgoj s mogućnošću većeg opterećenja rodnom (srednje-povišeni dvokračni uzgoj), na razmaku sadnje 2 do 2,20 m × 1,20 — 1,30 m.

Pokusni nasad Malvazije istarske b. (ekonomije Srednje poljop. škole Poreč)
(Foto: Grahovac)

3. Kod opterećenja od 20 pupova po čokotu, 1,3 grozda po pupu i prosječnom težinom grozda od 13 dkg, mogu se očekivati urodi po hektaru od 137 mtc — time da se uz uobičajenu obradu i gnojidbu upotrebe povećane količine umjetnih gnojiva.

4. Prema tome Malvazija istarska b. s obzirom na redovitost, količinu i kakvoću uroda ide u visokorodne kvalitetne sorte uz uvjet da se kultivira na za nju prikladnom tlu i položaju.

3. Otpornost

Prema Oidiumu otpornija je nego prema Peronospori. Osjetljiva je na Botritis, posljednjih godina primijećena je na njoj Phoma placida.

Kasnijim kretanjem izbjegava proljetne mrazove. Na zimsku hladnoću vrlo je otporna. U veljači 1956. godine izdržala je hladnoću od minus 14°C, s oštećenjem pupova od prosječno 10—15%.

Osjetljivost na vjetrove vrlo je velika, radi krhke peteljke grozda.

4. R a z n o

Adaptacija prema tlu obrađena je u poglavlju. Fenološka opažanja.

Afinitet je s Berlandieri x Riparia 420 A, Berlandieri x Riparia Kober 5 BB i Rupestris du Lot vrlo dobar.

Ukoliko se vinogradi ne osnivaju gotovim cijepovima, već cijepljenjem korenjaka na stalnom mjestu — preporučuje se cijepljenje na suho, a ne u zeleno na stalnom mjestu, jer rano kretanje američkih podloga i kasno kretanje Malvazije ima za posljedicu poteškoće oko nabave i prikupljanja zrelih plemki, radi čega je osiguran daleko veći uspjeh cijepljenjem u suho.

VII. Iskorištenje

1) Mehanička analiza grožđa

Mehanička analiza grožđa radi utvrđivanja privrednotehnološke vrijednosti izvršena je godine 1952. 1953. i 1954. Bobice su sječene škarama. Pokožice su očišćene od mesa drvцем, a iza toga tijeskom istisnute.

Trogorodišnji prosjek mehaničke analize grožđa pokazuje slijedeće rezultate:

Prosječna težina 10 grozdova	2.000	grama
Prosječna težina 1 grozda	200	„
Težina ogrozdine od 10 grozdova	54,5	„
Težina bobica od 10 grozdova	1.945,5	„
Težina 100 bobica	201,8	„
Težina pokožice od 100 bobica	19,3	„
Broj sjemenki u 100 bobica	131,1	„
Težina dobivenih sjemenki	5	„
Težina čistog soka (mesa) od 100 bobica	177,5	„
% šećera	19,6	%
‰o kiseline	6,4	g/lit.

Rezultati mehaničke analize pokazuju:

a) da je prosječna težina grozda od 200 grama suviše visoka, s obzirom da je to prosjek malog broja grozdova. U stvari je prosječna težina od 52.857 grozdova — 133 grama.

b) da na ogrozdinu otpada	2,7%
c) da na bobice otpada	97,3%
d) da na pokožicu otpada	9,9%
e) da na sjemenke otpada	2,4%
f) da na sok (meso) otpada	87,7%

Karakterističan je odnos soka — pokožice — sjemenke, iz kojeg se može zaključiti mogućnost postizavanja visokog randmana prilikom prerade grožđa.

2. Kemijska analiza vina

U travnju 1953. godine održana je prva poslijeratna izložba vina u Poreču. Izložena su bila ukupno 24 uzorka M. i. b. iz godine 1948., 1950., 1951. i 1952. Ocijenjeno je ukupno 19 uzoraka.

Prosječna analiza 19 uzoraka (po ing. Tadejeviću) pokazala je slijedeće:

alkohol	13,1 vol%	(min. 12,08 — max. 14,31 %)
suhi ekstrakt	21,7 g/l	(min. 17,80 — max. 28,9 %)
ukupna kiselina	5,3 g/l	(min. 4,65 — max. 7,12 %)
pH	3,3	(min. 2,90 — max. 3,55)

Upoređenje uzoraka s područja Pazin — Buzet — Motovun, s uzorcima s područja Rovinj — Poreč — Višnjan — Buje — pokazuje, da nema osobite razlike u kakvoći između tih dvaju ekoloških različitih područja.

Karakteristike vina su slijedeće:

a) Suvremenom preradom i njegom mogu se od M. i. b. dobiti bolja stolna vina, pa ih prema tome možemo svrstati u kategoriju kvalitetnih vina. Malvazija i. b. u prvorazrednim vinogradarskim godinama, s boljih položaja, dobro odnjegovana i sazrela, može dati i visoko-kvalitetno vino.

b) Vino M. i. b. prikladno je za sljubljivanje s običnim konzumnim bijelim vinima (Trbjan i dr.) kao i s visokokvalitetnim vinima (Burgundac bijeli).

c) Po svom kemijskom sastavu i karakterističnoj aromi prikladna je za spremanje specijalnih vina (Malvazija slatka, Vermuth, Mi-stele i sl.).

d) Kao zobatica jedva dolazi u obzir.

ZAKLJUČAK

Botaničke osobine i gospodarska vrijednost Malvazije istarske b. vrlo su slične osobinama Malvazije bianche di Trani, pa se može utvrditi, da se radi o jednoj istoj sorti. Moćene botaničke i uporabne razlike rezultat su stajbinskih prilika, agrotehnike i ampelotehnike.

U izrazitim vinogradarskim područjima Istre pretstavlja glavnu sortu za spremanje bijelih vina.

Malvazija istarska b. s obzirom na redovitost, količinu i kakvoću uroda, može se svrstati u visokorodne kvalitetne sorte, uz uvjet da se kultivira na za nju prikladnom tlu i položaju.

Postojeći način uzgoja uvjetuje relativno niske prosječne urode, pa je potrebno primijeniti uzgoj i rez, koji omogućuje veće opterećenje radova .

LITERATURA

1. Ampelografski atlas — Z. Turković — Zagreb
2. Uve de Vino — Norberto Mazotto — Vicenza
3. Ampelografia — Prof. G. Molon — Milano
4. Dalmatinska ampelografija — Stjepan Bulić — Split
5. Prva izložba vina u Poreću — Biljna proizvodnja broj 3/1954. — ing. Vinko Tadijević
6. 10-godišnji program razvoja poljoprivrede kotara Poreč (Klimatologija) — ing. S. Grohovac